

Eerbetoon aan al die ploeteraars verkoopt nog altijd

De vijfde druk ligt binnenkort op de planken. 'De hel van Jipsinghuizen' verkoopt nog altijd, tien jaar na de verschijning. Schrijver Cees Stolk is blij met die belangstelling. Meer blijdschap is er bij de 51-jarige inwoner van Nieuwolda momenteel echter over die lang gekoesterde wens, die eindelijk in vervulling gaat.

Een beeld voor al die zwoegers, die tussen 1924 en 1939 die hel van Jipsinghuizen beleefden, die zich in het kader van de werkverschaffing bijna letterlijk kapot werkten. Een beeld als eerbetoon aan al die ploeteraars, een herinnering aan dat stuk historie, die zo lang onder het stof lag. Zaterdag wordt het kunstwerk onthuld, door commissaris der Koningin Hans Alders.

Door **Marcel Looden**

Het was Stolk zelf, die met het idee kwam. In 1989, bij de presentatie van zijn boek, liet hij tijdens een toespraak weten dat er eigenlijk ook een beeld als herinnering aan de werkverschaffing moest komen. „Ik vond echt dat de arbeiders van toen die erkenning verdienden. Het leek er eerst niet van te komen. Ik ben zelf de boer opgegaan maar het lukte niet en ik dacht toen dat het er nooit van zou komen.”

Gelukkig was er Evert Wagt, Wethouder van Vlagtwedde, de gemeente waar ook de buurtschap Jipsinghuizen toe behoort. Hij zag veel in het plan van Stolk en zag kans om vijftienzeventigduizend gulden via de Herinrichting beschikbaar te krijgen. „Dat was na vijf jaar. Zo lang duurde het voordat het echt op gang kwam. Toen had ik het gevoel, dat het er echt van zou komen.” Er werd een commissie van aanbeveling gevormd, een speciale werkgroep verzocht gemeenten om een bijdrage en koos de kunstenaar uit. „Het viel me tegen dat toch veel gemeenten geen bijdrage wilden leveren. En dat terwijl die gemeenten wel indertijd hun werklozen naar Jipsinghuizen hebben gezonden. Andere be-

▲ Journalist Cees Stolk en de nu 85-jarige Chris Knapper die ooit in de hel van Jipsinghuizen werkte, worden geïnterviewd voor RTL- nieuws.

Foto: Hans Banus

stuurders gaven gelukkig wel een bijdrage.” Eddy Roos was de kunstenaar, die werd gekozen. „Zijn ontwerp beviel ons onmiddellijk”, zegt Stolk. „Een spannend monument, die de wanhoop van toen uitdrukt maar ook ruimte laat voor hoop. De man als symbool voor de wanhoop. Hij draagt de vrouw, die de hoop uitdrukt, de hoop op een betere dageraad. Natuurlijk waren er eerst bedenkingen bij de mensen in Jipsinghuizen. Ze krijgen plots een standbeeld in hun dorp. Ik heb tijdens een informatieavond uitleg gegeven en nu hoor je toch ook positievere geluiden. Het is ook het beeld van een gerenom-

meerd kunstenaar, dat ze krijgen. Eddy Roos heeft ook het beeld van de Spaanse Burgeroorlog in Amsterdam gemaakt.” Het beeld staat er nu, in de enige bocht, die Jipsinghuizen rijk is. Geen fietser, geen automobilist kan er om heen. Stolk wandelde er de afgelopen jaren natuurlijk vaak, want Jipsinghuizen is een beetje zijn dorp geworden. Nu het beeld er staat, zal hij zeker blijven komen. „Ik vind het prachtig. Na tien jaar is de wens uitgekomen. Het is een erkenning voor al die mensen, die er hebben gewerkt. De arbeiders van toen, die nu nog in leven zijn, voelen ook dat hun strijd van toen de

verdiende aandacht krijgt.” Chris Knapper is zo'n arbeider. De tachtig gepasseerd, afkomstig uit Tripscompagnie. Hij was er gisteren bij toen de landelijke media het beeld bezochten. Hij zal er misschien ook morgen bij zijn, als het beeld wordt onthuld. Stolk zal er uiteraard wel zijn. Een beeld naar aanleiding van een boek, niet veel schrijvers valt die eer te beurt en Stolk weet het. „Maar het gaat me vooral om de ploeteraars van toen, het is een eerbetoon aan hen.” Een eerbetoon zonder naam. Het beeld heeft geen naam en die is ook niet nodig. Het kunstwerk zelf zegt voldoende.